

Az **összefoglaló órák** célja, hogy az egy-egy témakörben tanult fogalmakat a tanulókkal felidézzük, gyakoroljuk, ismételjük, rendszerezzük. Fontos feladat még, hogy ezek a csoportosítások, összehasonlítások új kontextusban kerüljenek a tanulók elé. Az összefoglaló órán a fogalmak, ismeretek szilárdítása, gyakorlása a hatékony önálló tanulás, mint kompetencia jelenjen meg az órán, a természettudományos kompetenciák fejlesztése mellett. Az óra komplexitását adja, hogy ezen az órán más kompetenciák fejlesztése is beépül a tanítás tanulás folyamatába. Ezeken az órákon a fogalmak felidézésével, újrafogalmazásával az anyanyelvi, a csoportosításokkal, viszonyításokkal a matematikai, az önálló feladatjavítással és a csoportban elvégzett feladatokkal a személyes és szociális kompetencia fejlesztése is megvalósul. Mindezek természetesen csak kiragadott példák, de talán arra mindenképpen jók, hogy érzékeltessék azt, hogy ezeknek az óráknak a megtervezése talán a legnagyobb feladat a tanár számára.

Kiemelt szerepe van ezen az órán az önellenőrzésnek és az önértékelésnek. Egy összefoglaló óra akkor jó, ha a tanulók hiányosságaira úgy tudunk rávilágítani, hogy érezzék, van lehetőségük a dolgozat megírásáig mindezek pótlására. Ezért nem szerencsés ezeken az órákon a versenyeztetés, ami a gyengébb képességű vagy a bizonytalan tudással rendelkező gyerekeknél szorongáshoz vezet a számonkérés előtt.

Gyakori hiba, hogy ezeken az órákon a már összeállított témazáró dolgozat feladatait dolgozzák fel közösen a tanulók tanári irányítással. Ezzel azonban csak azt érhetjük el, hogy a tanulók emlékezetét fogjuk mérni, és nem azt, hogy az elsajátított ismereteket, képesek alkalmazni más kontextusban.

óra része	cél	módszer
I. Bevezető rész	Cél: a figyelem felkeltése, a tanulásra való motiválás.	
I.1. Ráhangolás	A motiválás lehet egy rendhagyó az egész órán végig alkalmazott játékos értékelési forma, ami segíti a tanulókat, hogy reálisan tudják a megszerzett ismeretek elsajátításának szintjét értékelni önmaguk számára. Ugyanakkor a játékoság oldja a számonkérésből fakadó feszültséget. Pl.: A zöldterületek élővilága témakör összefoglaló óráján a gyerekek pontok helyett faleveleket gyűjtenek.	
II. Célkitűzés	A tanulók informálása arról, miről fognak tanulni, tájékoztatás az esetleges technikai, szervezési kérdésekről. Pl.: A mai órán összefoglaljuk, hogy mit tanultunk a zöldterületek élővilágáról összefoglalóval.	közlés – segít a tanulók figyelmét a meghatározott célra irányítani, ezáltal a tudatos munkavégzés lehetőségét előteremteni.
III. Főrész		

III.1. Ismétlés	Cél: osztálymunka keretében a témakör vázlatos áttekintése, a már megismert fogalmak újrafogalmazása. Pl.: fa, cserje, emlős, madár, rovar, az élőhely növény és állatvilágának fajai és azok jellemzői.	megbeszélés, szemléltetés
III. 2. Alkalmazás	Cél: A leglényegesebb ismeretek kiemelése, megszilárdítása újszerű szituációkban. Pl.: olyan feladatok tervezése, amelyek a megismert fajok jellemző jegyeit mutatják be. A csoportos forma segíti a tanulókat az ismeretek pontosításában.	koop. csoportmunka szóforgó Ki vagyok én? , kerekasztal, dobj egy kérdést ablak, villámkártya, diák kvartett
III. 3. Rendszerezés	Cél: Rendszerező, lényeglátó képesség fejlesztése egyéni, csoportos vagy frontális formában. Cél: A fogalmak közötti kapcsolatok feltárása, rögzítése, rendszerbe foglalása. A környezeti tényezők vizsgálata, megfigyelések, tulajdonságok vizsgálata, rendezése, az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös összefüggésének felismerése Pl.: A zöld területeken élő néhány állat (rovarok, madarak, emlősök) testének fő részei, életmódjuk, alkalmazkodásuk.	önálló munka – tankönyvi munkafüzet feladatok koop. csoportmunka: fürtábra, gondolatkép, tabló, plakát
IV. Értékelés	Megerősítés, előremutatás, egyéni fejlesztő értékeléssel. A közösségi kapcsolatok erősítése. A belső kontroll kialakítása a reális önértékeléssel. A csoportok teljesítményéből következtessünk az osztályközösség teljesítményére. Az önértékelés kapjon hangsúlyt, a tanulók fogalmazzák meg saját nehézségeiket és azt, hogy miben várnak segítséget. Hívjuk fel a figyelmet az otthoni tanulás módjára, fontosságára.	értékelés: fejlesztő egyéni és csoportos értékelés, önértékelés, jutalmazás, dicséret, belső kontroll és attitűd formálása

Felhasznált irodalom:

<http://users.atw.hu/kozmetc/dm3.doc>

[http://zeus.nyf.hu/~modszertan/uj\\_lap\\_55.htm](http://zeus.nyf.hu/~modszertan/uj_lap_55.htm)